

Східноєвропейський національний університет
імені Лесі Українки
факультет культури і мистецтв
Кафедра образотворчого мистецтва

Галина Вахрамєєва
Ольга Каленюк

ДЕКОРАТИВНИЙ ЖИВОПИС

методичні вказівки до лабораторних занять

Луцьк 2017

УДК 75.058(075.8)

ББК 85.120.8я73-9

В22

Рекомендовано до друку науково-методичною радою
Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 2 від 18 жовтня 2017 р.)

Рецензенти: Лесик Олександр Володимирович - доктор архітектури, професор
кафедри образотворчого мистецтва СНУ імені Лесі Українки

Шиманський П.Й. - кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри
музично-практичної підготовки СНУ імені Лесі Українки.

Вахрамєєва Г. І., Каленюк О.М

В22 Декоративний живопис: методичні вказівки до лабораторних занять. / Галина
Іванівна Вахрамєєва, Ольга Миколаївна Каленюк// Навчально-методичне видання
– Луцьк: Видання друге, перероблене, доповнене. Видавництво: Поліграфічний
центр «Друк Формат» ФОП Покора І.О. // 2017. – (24) с.

Видання містить структуру курсу «Декоративний живопис», плани
лабораторних занять, форми та методи оцінювання. Рекомендовано студентам
освітньо-кваліфікаційного рівня магістр, галузь знань 0202 - «Мистецтво»,
спеціальності 8.02020501 «Образотворче мистецтво».

УДК 75.058(075.8)

ББК 85.120.8я73-9

©Вахрамєєва Г. І.- 2017

©Каленюк О.М. - 2017

© Східноєвропейський
національний університет
імені Лесі Українки, 2017

ЗМІСТ

1. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	2
2. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ.....	6
3. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ.....	7
4. МЕТОДИ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ.....	12
5. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ.....	14
6. ВИМОГИ ТА ЗАВДАННЯ ДО ЗАЛІКУ ТА ЕКЗАМЕНУ.....	17
7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	20
8. ДОДАТКИ.....	21

1. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ

Для сучасного етапу розвитку системи художньої освіти характерним є перехід від занять, спрямованих лише на досягнення грамотності зображення та засвоєння технічних навичок, до занять, орієнтованих на розвиток творчих здібностей, образного мислення, творення індивідуальної художньої манери студента. Саме на розвиток таких компетенцій спрямовано вивчення дисципліни «Декоративний живопис». Зокрема в процесі виконання практичних завдань студенти набувають навички інтерпретації натуралістичних форм для створення творчих робіт засобами декоративного живопису.

Мета дисципліни – вивчення стилістичних, колористичних та технологічних особливостей декоративного живопису.

Завданнями навчальної дисципліни є: ознайомлення студентів з історичними етапами розвитку декоративного живопису, його національними стилістичними, колористичними, композиційними та технологічними особливостями, здобуття знань про виражальні засоби, технологічні характеристики декоративного живопису.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є декоративний живопис.

Змістові модулі:

Змістовий модуль 1. Художньо-стилістичні особливості декоративного живопису.

Змістовий модуль 2. Декоративність кольору в живописі.

Змістовий модуль 3. Особливості декоративного трактування форми в творах декоративного живопису.

Міжпредметні зв'язки. Курс «Декоративний живопис» тісно пов'язаний з іншими навчальними дисциплінами образотворчого спрямування. Зокрема такими курсами як «Композиція», «Основи кольорознавства», «Живопис», «Історія мистецтва», «Декоративно-прикладне мистецтво».

В результаті вивчення курсу студент повинен знати:

- принципи трансформації природних реалістичних форм в декоративні мотиви;
- виражальні засоби і технологічні характеристики декоративного живопису;
- основні правила побудови декоративної композиції;
- творчість відомих народних та професійних майстрів декоративного живопису;

Студент повинен вміти:

- вільно володіти всіма засобами творення декоративної композиції;
- створювати живописну роботу за законами та принципами гармонії кольорів;
- використовувати в практичній діяльності прийоми стилізації та трансформації реалістичних форм у декоративні;
- творчо використовувати традиції народного декоративного живопису у власних роботах;
- створювати художній твір декоративного характеру користуючись виражальними засобами та прийоми олійного живопису;

2. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ

Навчальна дисципліна складається із трьох змістових модулів. Кількість змістових модулів визначається метою та змістом програми вивчення дисципліни. Структура навчальної дисципліни представлена у вигляді таблиці 1.

Таблиця 1

Структура навчальної дисципліни

10 семестр

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					
		Лекц.	Практ. (Семін.)	Лаб.	Кон с.	Сам. роб.	Контр. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Художньо-стилістичні особливості декоративного живопису.							
Тема 1. Традиції та історія розвитку декоративного живопису в Україні	24	2		4	2	15	
Тема 2. Декоративне вирішення натюрморту.	31	2		8	2	20	
Разом за змістовим модулем 1	55	4		12	4	35	
Змістовий модуль 2. Декоративність кольору в живописі.							
Тема 3. Колір як основний формотворчий елемент в декоративному живописі	29	2		10	2	15	
Тема 4. Декоративне вирішення пейзажу.	46			24	2	20	
Разом за змістовим модулем 2	75	2		34	4	35	
Усього годин	130	6		46	8	70	

11 семестр

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					
		Лекц.	Практ. (Семін.)	Лаб.	Кон с.	Сам. роб.	Контр. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 3. Особливості декоративного трактування форми в творах							

декоративного живопису.							
Тема 5. Принципи трансформації природних реалістичних форм в декоративні	41	4		10	2	25	
Тема 6. Декоративне вирішення тематичного живописного твору	39	2		10	2	25	
Разом за змістовим модулем 2	80	6		20	4	50	
Усього годин	80	6		20	4	50	
Усього годин за 10 і 11 семестр	210	12		66	12	120	

3. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

10 семестр

Змістовий модуль 1.

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	<p>Тема 1. Традиції та історія розвитку декоративного живопису в Україні.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Графічний ескіз декоративного натюрморту. • Організація композиційного вирішення. • Вибір принципу стилізації форм. • Формат: (А-3) Матеріал: картон, гуаш. 	4
2	<p>Тема 2. Тема 4. Декоративне вирішення натюрморту.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Декоративне вирішення натюрморту засобами олійного живопису. • Підбір та використання різноманітних фактур та живописних прийомів у вирішенні натюрморту. • Узагальнення та завершення натюрморту. • Формат: (А-2) Матеріал: полотно, олійні фарби. 	8
	Разом за змістовим модулем 1	12

Змістовий модуль 2

№ з/п	Тема	Кількість годин
3	<p>Тема 3. Колір як основний формотворчий елемент в декоративному живописі.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Організація графічного композиційного вирішення декоративного пейзажу. • Робота над ескізом декоративного пейзажу на основі попередньо зробленого етюд. • Розробка стилістичних перетворень елементів урбаністичного або паркового пейзажу. • Формат: (А-3) Матеріал: картон, гуаш. 	10
4	<p>Тема 4. Декоративне вирішення пейзажу.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Робота над декоративним пейзажем в матеріалі на основі попередньо зробленого ескізу. • Підбір та використання різноманітних фактур та живописних прийомів у вирішенні пейзажу. • Узагальнення та завершення пейзажу. • Формат: (А-2) Матеріал: полотно, олійні фарби. 	24
	Разом за змістовим модулем 2	34
	Разом	46

11 семестр
Змістовий модуль 1.

№ з/п	Тема	Кількість годин
5	<p>Тема 5. Принципи трансформації природних реалістичних форм в декоративні.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Робота над ескізом до тематичного твору. Тематика на вибір студента: «Танок», «Свято», «Почуття» 	8

	<ul style="list-style-type: none"> • Робота над творчим задумом, видозміною форм та перспективних співвідношень в декоративному вирішенні тематичного твору. • Організація композиційного вирішення роботи. • Формат: (А-3) Матеріал: картон, гуаш. 	
6	Тема 6. Декоративне вирішення тематичного живописного твору <ul style="list-style-type: none"> • Робота над декоративним тематичним твором на основі попередньо зробленого ескізу в матеріалі. • Організація колористичного вирішення роботи. • Підбір та використання різноманітних фактур та живописних прийомів у вирішенні тематичного твору. • Формат: (А-2) Матеріал: полотно, олійні фарби. 	12
	Разом за змістовим модулем 1	20

	Разом	20
	Разом за 10 і 11 семестр	66

Консультації

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Тема 1. Традиції та історія розвитку декоративного живопису в Україні. Обговорення послідовності створення декоративного натюрморту.	2
2	Тема 2. Декоративне вирішення натюрморту. Обговорення техніки та технології створення декоративного натюрморту.	2
	Разом за змістовим модулем 1	4

Змістовий модуль 2

№ з/п	Тема	Кількість годин
3	Тема 3. Колір як основний формотворчий елемент в декоративному живописі. Обговорення послідовності створення декоративного пейзажу.	2
4	Тема 4. Декоративне вирішення пейзажу. Обговорення техніки та технології створення декоративного пейзажу.	2
	Разом за змістовим модулем 2	4
	Разом	8

11 семестр

Змістовий модуль 1.

№ з/п	Тема	Кількість годин
5	Тема 5. Принципи трансформації природних реалістичних форм в декоративні. Обговорення послідовності створення декоративного тематичного твору.	2
6	Тема 6. Декоративне вирішення тематичного живописного твору Обговорення техніки та технології створення декоративного тематичного твору.	2
	Разом за змістовим модулем 1	4

	Разом	4
	Разом за 10 і 11 семестр	12

Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Тема 1. Традиції та історія розвитку декоративного живопису в Україні. Робота над попередніми графічними ескізами до майбутньої роботи.	15
2	Тема 2. Тема 4. Декоративне вирішення натюрморту. Пошуки живописного вирішення роботи.	20
	Разом за змістовим модулем 1	35

Змістовий модуль 2

№ з/п	Тема	Кількість годин
3	Тема 3. Колір як основний формотворчий елемент в декоративному живописі. Робота над попередніми графічними ескізами до майбутньої роботи.	15
4	Тема 4. Декоративне вирішення пейзажу. Пошуки живописного вирішення роботи.	20
	Разом за змістовим модулем 2	35
	Разом	70

11 семестр

Змістовий модуль 1.

№ з/п	Тема	Кількість годин
5	Тема 5. Принципи трансформації природних реалістичних форм в декоративні. Робота над попередніми графічними ескізами до майбутньої	25

	роботи.	
6	Тема 6. Декоративне вирішення тематичного живописного твору Пошуки живописного вирішення роботи.	25
	Разом за змістовим модулем 1	50

	Разом	50
	Разом за 10 і 11 семестр	120

4. МЕТОДИ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

В процесі вивчення курсу «Декоративний живопис» з боку викладача пропонується використовувати творчі, проблемно-пошукові методи, пояснювально-ілюстративні, самостійну роботу студентів поза контролем учителя, дослідницький метод, а також практичні методи. На практиці викладач, як правило інтегрує методи різних груп, утворюючи універсальні методи навчання, які забезпечують оптимальні шляхи досягнення навчальної мети. При проведенні занять з даної дисципліни доцільним є використання у навчальному процесі якомога більшої кількості ілюстративного матеріалу, мультимедійних засобів, та зразків творів декоративно-прикладного мистецтва.

Оцінювання навчальних досягнень студентів з курсу здійснюється за 100 бальною шкалою. Воно включає оцінювання студента за кожну тему, матеріалу запланованого на самостійне опрацювання, оцінку за модульні контрольні роботи або підсумкову оцінку за залік чи іспит. Поточний контроль загалом становить 40 балів за заліковий кредит, 60 балів відводиться на підсумковий модульний контроль чи, за вимогою студента залік або екзамен. Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння студентом теоретичного матеріалу, практичних навиків, здатності примінити отримані знання з вивченої дисципліни.

Поточний контроль реалізується у формі оцінки на лабораторних заняттях, контролю засвоєння навчального матеріалу запланованого на самостійне опрацювання студентом.

Модульний контроль здійснюється у формі виконання студентом модульного контрольного завдання згідно затвердженого графіку. Контрольні модульні роботи з курсу «**Декоративний живопис**», враховуючи специфіку курсу, проводяться у вигляді перегляду та оцінюються у 30 балів кожна. Об'єктивність в оцінюванні робіт з декоративного живопису досягається на основі композиції, технічної грамотності та образності. Модульний контроль включає по дві модульних контрольних роботи у першому та другому заліковому кредиті.

Форми підсумкового контролю успішності навчання

З дисципліни «**Декоративний живопис**» передбачено такі форми підсумкового контролю успішності навчання: **10 семестр – залік, 11 семестр – екзамен**. Завданнями заліку чи іспиту є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому та здатності творчого практичного використання накопичених знань та навиків. При оцінюванні враховується розуміння принципів створення декоративної композиції, вміння грамотно використовувати виражальні якості матеріалу та підібрати відповідний колорит, володіння технікою та охайність у виконанні роботи.

Залік (10 семестр) та іспит (11 семестр) здійснюється у формі виконання творчої практичної роботи.

Максимальна оцінка за залік чи екзамен - 60 балів.

5. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Оцінювання навчальних досягнень студентів з курсу «Декоративний живопис» здійснюється за 100-бальною шкалою. Підсумковий бал (максимально – 100 балів) можна набрати двома способами з урахуванням балів набраних за результатами модульних контрольних робіт без здачі заліку та без врахування цих балів, але зі здачею заліку. В першому випадку поточна семестрова оцінка визначається, як сума трьох складових:

- Сумарної кількості балів за поточний контроль, що включає бали за аудиторні роботи та самостійну роботу студентів (максимально 40 балів);
- Сумарної кількості балів за модульні контрольні роботи (максимально 60 балів)

У другому випадку (якщо студент протягом семестру не набрав 60 балів за модульний контроль, або хоче підвищити свій рейтинг – ці бали не враховуються) семестрова оцінка визначається як сума наступних складових:

- Сумарної кількості балів за поточний контроль, що включає бали за аудиторні роботи та самостійну роботу студентів (максимально 40 балів);
- Оцінки за залік згідно навчального плану підготовки магістра (максимально 60 балів).

Дисципліна «Декоративний живопис», є дисципліною по вибору ВНЗ. Вона читається для студентів спеціальності «Образотворче мистецтво» у 10 та 11 семестрі. Дисципліна має два залікові кредити.

Заліковий кредит № 1

Поточний контроль				Модульний контроль		Загальна кількість балів
Модуль 1		Модуль 2		Модуль 2		
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		МКР 1	МКР 2	100
T1	T2	T3	T4	30	30	
10	10	10	10			

Заліковий кредит № 2

Поточний контроль		Модульний контроль		Загальна кількість балів
Модуль 1		Модуль 2		
Змістовий модуль 1		Модуль 2		100
T1	T2	30	30	
20	20			

Поточний контроль, що передбачає такі форми його організації, як практичні, та самостійні завдання. За практичну та самостійну роботу по темі у відповідності до нижче вказаних вимог студент може отримати (максимальну кількість) 10 балів у першому заліковому кредиті (1-з.к.), і 20 балів у другому заліковому кредиті (2-з.к.).

Оцінювання проводиться згідно таких критеріїв:

9-10 б.(1-з.к.), 20-17 б.(2-з.к.) – при виконанні творчої роботи студент показав, що володіє системними професійними знаннями в повному обсязі та виконує

всі завдання згідно до навчальної програми на високому рівні. Вміє самостійно обирати оптимальний варіант виконання завдання. Робота включає творчий декоративний підхід у композиційному і колористичному трактуванні. Результат виконаної роботи повністю відповідає діючим якісним показникам, або може бути кращий від них.

8-7 б.(1-з.к.), 16-13 б.(2-з.к.) - при виконанні творчої роботи студент показав, що володіє системними професійними знаннями в повному обсязі та виконує всі завдання згідно до навчальної програми на належному рівні. Вміє самостійно обирати оптимальний варіант виконання завдання. У процесі роботи припускається незначних неточностей, які самостійно виявляє і виправляє. Результат виконаної роботи відповідає діючим якісним та кількісним показникам.

6-5 б.(1-з.к.), - 12-9 б.(2-з.к.) - при виконанні творчої роботи студент показав, що з розумінням використовує основні професійні знання, та виконує всі завдання згідно до навчальної програми. Виконує завдання з певними відхиленнями від поставлених вимог. При виконанні роботи припускається несуттєвих помилок і неточностей, які частково може виправити. Результат роботи в цілому відповідає якісним показникам.

4-3 б.(1-з.к.), 8-5 б.(2-з.к.) – при виконанні творчої роботи студент показав, що без достатнього розуміння відтворює компоненти професійних знань та недостатньо усвідомлено виконує основні технічні прийоми. Виконує завдання з певними відхиленнями від вимог. При виконанні роботи припускається значних помилок у колористичному та композиційному вирішенні, які самостійно виправити не може. Результат виконаної роботи відповідає якісним показникам лише частково.

2-1 б.(1-з.к.), 4-1 б.(2-з.к.) - Зображення виконуються на основі запозичень як змісту, так і композиційного вирішення, художні засоби примітивні. Рівень володіння зображальними уміннями та навичками елементарний; емоційно-естетична характеристика зображень мізерна. Результат виконаної роботи не відповідає якісним показникам.

Підсумкове оцінювання.

Модульний контроль включає по дві модульних контрольних роботи у кожному заліковому кредиті. Враховуючи специфіку курсу модульні контрольні роботи відбуваються у вигляді перегляду та оцінюються у 30 балів. Об'єктивність в оцінюванні робіт з декоративного живопису досягається на основі аналізу композиції, технічної грамотності та образності твору.

Оцінювання проводиться згідно таких критеріїв:

30-27 б. - грамотне розміщення зображення на форматі (картинній площині), дотримана рівновага та ритмічність частин, враховано основні закономірності композиції. Зображення є виразним, колористично збалансованим, декоративним, сприймається образно, цілісно. Вдало використані динаміка, ритм. Техніка виконання живописного твору на високому рівні.

26-21 б. – Роботи виконано на високому рівні, витримані кольорові відношення, однак допущені незначні помилки в у створенні образного рішення. Зображення є виразним, гармонійним.

20-15 б. - Порушено основні закономірності композиції художнього твору. Допущено помилки у передачі колірних співвідношень. Техніка виконання живописного твору недостатнього рівня. Живописний твір сприймається маловиразним.

14-1 б. - Композиційне вирішення роботи виконане з грубими помилками. Пропорційні співвідношення передані з недопустимими помилками, відсутня гармонійна кольорова цілісність. Техніка виконання живописного твору незадовільна.

Для студента, що складає екзамен анулюються бали, набрані за модульні контрольні роботи. Завданням іспиту є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, здатності творчого практичного використання накопичених знань. При оцінюванні враховується розуміння принципів створення декоративної композиції, вміння грамотно використовувати виражальні якості

матеріалу та підібрати відповідний колорит, володіння технікою та охайність у виконанні роботи.

5. ВИМОГИ ТА ЗАВДАННЯ ДО ЗАЛІКУ ТА ЕКЗАМЕНУ

У **10 семестрі** для студента, що складає **залік** та у **11 семестрі** для студента, що складає **екзамен** анулюються бали, набрані за модульні контрольні роботи. Завданням заліку та екзамену є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу, оцінка його практичних навиків. Враховуючи специфіку курсу залік та екзамен відбуваються у формі виконання творчої практичної роботи. Максимальна оцінка за залік чи екзамен – 60 балів.

Залік (10 семестр)

Тематика:

Декоративне вирішення натюрморту.

Формат: (А-2) Матеріал: полотно, олійні фарби.

Екзамен (11 семестр)

Тематика:

Декоративне вирішення тематичного твору.

(Тематика на вибір студента: «Свято», «Почуття»)

Формат: (А-2.)

Матеріал: полотно, олійні фарби.

Оцінювання проводиться згідно таких критеріїв:

50-60 б. - студент отримує виконавши завдання на високому художньому рівні. Зображення відповідає композиційним, колористичним характеристикам, чітко виконані всі завдання поставлені перед роботою. Присутнє грамотне використання засобів декоративного живопису.

40-49 б. - ставиться, якщо завдання виконане з дотриманням поставлених вимог, без суттєвих помилок, витримані кольорові відношення, композиція має характеристику закінченого твору, але допущено незначні помилки у техніці виконання.

30-39 б. - студент отримує виконавши завдання на достатньому рівні, проте, допущені помилки при виконанні завдання. В роботі допущені помилки композиційного характеру, завдання не цілком відповідає поставленим вимогам.

20-29 б. - студент отримує виконавши завдання частково, допущені суттєві помилки в композиційному вирішенні роботи. Порушена кольорова гармонія зображення. Не дотримані вимоги щодо оформлення роботи.

1-19 балів - студент отримує виконавши завдання на неналежному рівні, колористичне та композиційне вирішення роботи зроблене з грубими помилками. Допущені суттєві помилки в зображенні, відсутнє розуміння поставлених навчальних завдань, студент не володіє навчальним матеріалом та не може відтворити в повній мірі передбачених живописних прийомів.

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 - 81	C		
67 -74	D	Задовільно	
60 - 66	E		
1 – 59	Fx	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Волков Н. Н. Колір в живописі / Н. Н. Волков. М.: Мистецтво, 1984. – 320с.

2. Волков Н. Н Композиція в живописі / Н. Н. Волков. М.: Мистецтво, 1977. – 262с.
3. Зозуля Н. Викладання живопису на першому курсі. Навчально-методичні рекомендації / Н.Зозуля. Українська академія мистецтва. Дослідницькі та науково-методичні праці. Вип. 9. – К., 2002.- 43 с.
4. Програма і робоча програма навчальної дисципліни «Рисунок, живопис, скульптура» (для студентів 1-5 курсу освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр, напряму підготовки 1201 (6.060102) Архітектура) / Укл.: Манохін В.П., Мирончик П.В. – Харків: ХНАМГ, 2009. - 20 с.

Додаткова література

1. Білецький П. Скарби не тлінні. Українське мистецтво у світовому художньому процесі / П. Білецький. К.: Мистецтво, 1974. – 190с.
2. Білецький П. О. Мова образотворчих мистецтв / П. О. Білецький. К.: Радянська школа, 1973. – 128с.
3. Бутник-Сіверський Б. Українське радянське народне мистецтво. / Б. Бутник-Сіверський - К. Наук. думка, 1996. – 224 с.
4. Воропай О. Звичаї нашого народу . / О. Воропай -Т.1. -К.: Оберіг, 1991. - 342 с.
5. Волков Н. Н. Думки про мистецтво / Н. Н. Волков. М.: Радянський художник, 1973. – 142с.
6. Говдя П. І. „Українське мистецтво другої половини ХІХ — початок ХХст. ” / П. І. Говдя. К.: Мистецтво, 1964р. – 43с.
7. Жаборюк А. А. Український живопис останньої третини ХІХ — початку ХХ ст. / А. А. Жаборюк. К.-Одеса: Либідь, 1990 р. –310с.
8. Журавель О. „Соціальна роль пейзажу в українському станковому живопису другої половини ХІХ століття” / О.Журавель // Образотворче мистецтво. – 1977.– №4. –С.26-28
9. Історія українського мистецтва в 6-ти томах. Мистецтво другої половини ХІХ-поч. ХХ ст. Т. 4. –К.: Жовтень, 1970. – 435с.
10. Лобановський Б. Б., Говдя П. І. Українське мистецтво другої половини ХІХ –початку ХХ ст. Нариси з історії українського мистецтва / Б. Б. Лобановський, П. І. Говдя. К.: Мистецтво, 1989. – 206с.

Ресурси

1. www.education.gov.ua - сайт Міністерства освіти і науки України.
2. www.nbuv.gov.ua - сайт бібліотеки імені В.Вернадського.

Додаток А

Варіант декоративного вирішення натюрморту

Запропонована постановка натюрморту

«Натюрморт з грушами»
Виконала ст. Чубай Ю.

Додаток Б

Зразки студентських робіт

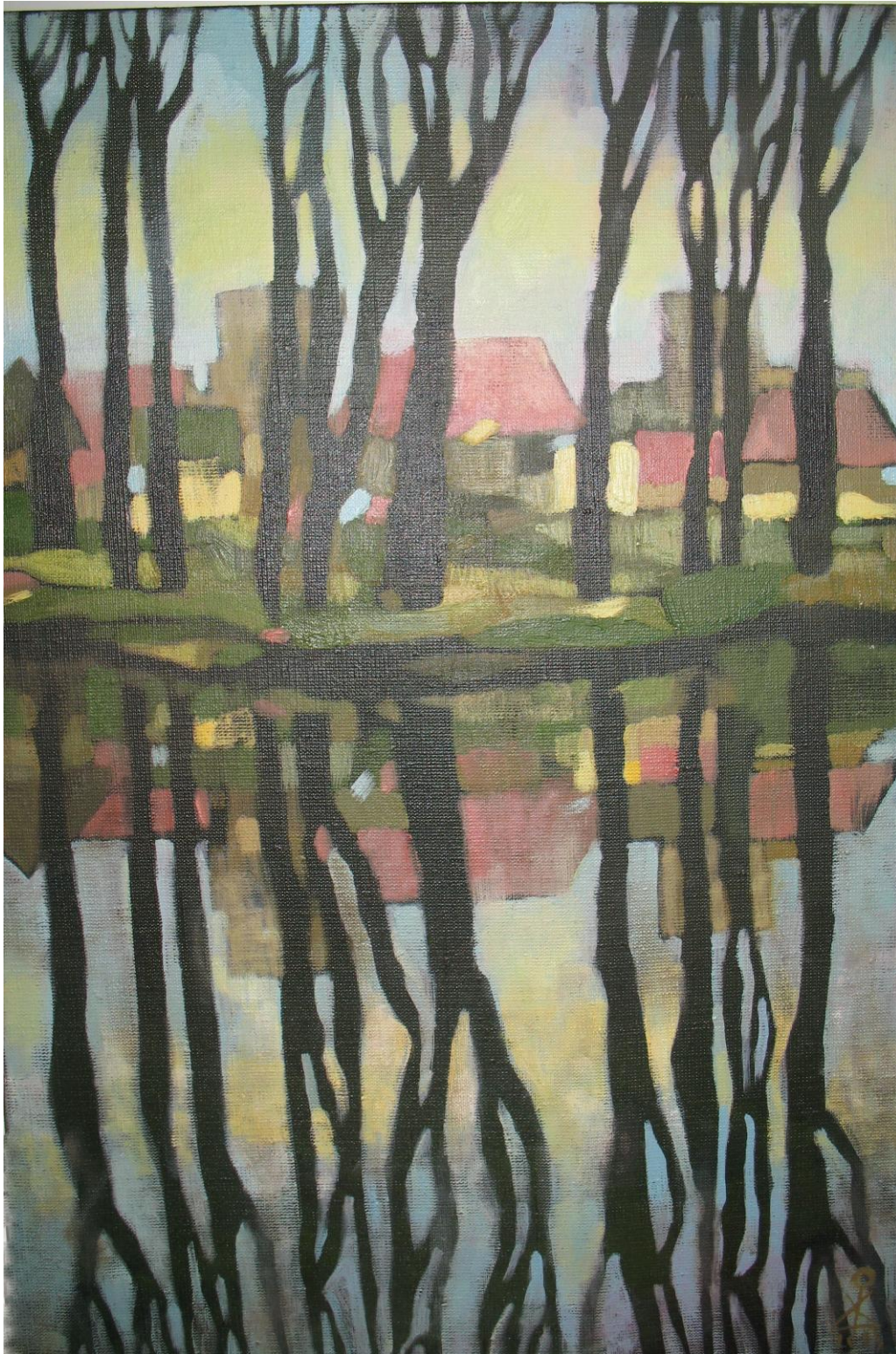
«Український натюрморт»
Виконала ст. Якимчук О.

Додаток В

«Соняхи»
Виконав ст. Аврамук А.

Додаток Г

«Рання весна»
Виконала ст. Жолубак Ю.

Додаток Д

« Мое місто»
Виконала ст. Барабощко К.

Вахрамєєва Галина Іванівна

Каленюк Ольга Миколаївна

**Декоративний живопис:
методичні вказівки до лабораторних занять**

Друкується в авторській редакції

Наклад 50 шт.

Луцьк: Вид-во _____ 2017